

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2023»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης Σωτήρης Ιωάννου

Χάρης Γεωργιάδης Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου **Μη μέλη της επιτροπής:**

Αντρέας Καυκαλιάς Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) και της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2022/542 του Συμβουλίου της 5^{ης} Απριλίου 2022 για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/112/ΕΚ και (ΕΕ) 2020/285 όσον αφορά τους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας» (Οδηγία 2022/542).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με βάση την Οδηγία 2022/542 υιοθετούνται νέοι κανόνες όσον αφορά τους συντελεστές ΦΠΑ, οι οποίοι παρέχουν ευελιξία στα κράτη μέλη ως προς τους συντελεστές ΦΠΑ που μπορούν να εφαρμόζουν. Με τον τρόπο αυτό

διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση μεταξύ των κρατών μελών και ευθυγραμμίζονται οι προτεραιότητές τους σχετικά με την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, καθώς και την προστασία της δημόσιας υγείας με τις προτεραιότητες της ΕΕ.

Ειδικότερα, με βάση τους νέους κανόνες, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν:

1. κατ' ανώτατο όριο δύο μειωμένους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), οι οποίοι δεν δύναται να είναι μικρότεροι του ελάχιστου ορίου 5%, στην παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών σε είκοσι τέσσερα (24) σημεία, κατά το μέγιστο, από τα είκοσι εννέα (29) σημεία που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ,
2. παρεκκλίσεις ως προς τους συντελεστές ΦΠΑ που επιβάλλονται σε διάφορα αγαθά και υπηρεσίες, τις οποίες ήδη εφαρμόζουν άλλα κράτη μέλη και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που έχει δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, νοουμένου ότι διατηρείται η δομή των συντελεστών ΦΠΑ, δηλαδή δύο συντελεστές ΦΠΑ μεταξύ 5% και 15%, ένας συντελεστής κάτω του 5% και ένας μηδενικός συντελεστής ΦΠΑ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με το νομοσχέδιο αξιοποιούνται οι νέοι κανόνες της σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας και μεταξύ άλλων προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ ύψους 3%, στο δικαίωμα εισόδου από την πρώτη παράσταση θεατρικών, μουσικών, χορευτικών ή κλασικών έργων, η διάθεση και επεξεργασία λυμάτων και εκκένωση σηπτικών και βιομηχανικών δεξαμενών, καθώς και οι υπηρεσίες οδοκαθαρισμού, αποκομιδής απορριμμάτων και επεξεργασίας αποβλήτων, εξαιρουμένων των υπηρεσιών που παρέχονται από κρατικές αρχές, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και οργανισμούς δημόσιου δικαίου.
2. Η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 5% σε 3% για:
 - α. την παράδοση βιβλίων, εφημερίδων και περιοδικών που παρέχονται σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή, εξαιρουμένων δημοσιεύσεων που

προορίζονται εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο για διαφημιστικούς σκοπούς, καθώς και των δημοσιεύσεων που συνίστανται εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο σε περιεχόμενο βίντεο ή ακουστική μουσική, καθώς και για την παραγωγή δημοσιεύσεων μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και υπηρεσιών που σχετίζονται με την παραγωγή τέτοιου είδους,

- β. την απόκτηση αγαθών που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες, στα οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων ειδικές ανυψωτικές συσκευές, αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα αναπηρικά οχήματα με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό προώθησης, είδη και συσκευές ορθοπεδικής, είδη και συσκευές προθέσεως, συσκευές διευκόλυνσης της ακοής, καθώς και άλλες συσκευές που βοηθούν στην αναπλήρωση μιας έλλειψης ή στη θεραπεία αναπηρίας.
3. Η εφαρμογή μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ σε γραφομηχανές με χαρακτήρες «Braille», ειδικές ηλεκτρονικές γραφομηχανές, αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα αναπηρικά οχήματα με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό προώθησης, στις περιπτώσεις που αυτά χρησιμοποιούνται από ανάπηρα άτομα για προσωπική χρήση.

Στο στάδιο της συζήτησης επί της αρχής του νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στη στήριξη των ευάλωτων ατόμων, συνεπεία του αυξημένου κόστους που παρατηρείται σε αγαθά που είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση του ποιοτικού βιοτικού τους επιπέδου, καθώς και στη στήριξη του πολιτισμού, ενώ το δημοσιονομικό κόστος αυτών εκτιμάται να ανέλθει στα €3,5 εκατομ.

Στο ίδιο πλαίσιο δήλωσαν ότι με βάση τα προβλεπόμενα στη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία, κράτη μέλη τα οποία επιθυμούν να υιοθετήσουν παρεκκλίσεις που εφαρμόζουν άλλα κράτη μέλη αναφορικά με τους συντελεστές ΦΠΑ θεσπίζουν και κοινοποιούν στην

Επιτροπή ΦΠΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο το αργότερο μέχρι την 7^η Οκτωβρίου 2023.

Περαιτέρω, ενημέρωσαν την επιτροπή για την ανάγκη τροποποίησης του νομοσχεδίου, καθότι η παράδοση γραφομηχανών με χαρακτήρες «Braille» και ειδικών ηλεκτρονικών γραφομηχανών για άτομα με αναπηρία εκ παραδρομής περιλήφθηκε και στις πρόνοιες που αφορούν στην επιβολή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 3%.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ, εκπροσωπώντας και την Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, τόνισε την ανάγκη εναρμόνισης των διατάξεων της περί ΦΠΑ νομοθεσίας με τα προβλεπόμενα στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και συνεπώς επιφυλάχθηκε να ενημερώσει προς τούτο το Υπουργείο Οικονομικών σε μεταγενέστερο στάδιο. Περαιτέρω, εισηγήθηκε την περίληψη στον μηδενικό συντελεστή, καθώς και στον μειωμένο συντελεστή 3% ΦΠΑ πρόσθετων βοηθητικών ηλεκτρονικών συσκευών για ανάπηρα άτομα, δεδομένου ότι η χρήση των ειδικών ηλεκτρονικών γραφομηχανών και των γραφομηχανών με χαρακτήρες «Braille» είναι πλέον περιορισμένη.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς και για τη δυνατότητα περίληψης πρόσθετων προϊόντων και υπηρεσιών σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι με το νομοσχέδιο υιοθετείται εν μέρει η σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία ως αποτέλεσμα της άσκησης της διακριτικής ευχέρειας που η ίδια παρέχει στα κράτη μέλη. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προωθούνται, δεδομένων των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, στο πλαίσιο άσκησης της κοινωνικής πολιτικής. Επισήμαναν επίσης ότι στα μέτρα άσκησης της κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης παραλαμβάνεται και η υπαγωγή στον μηδενικό συντελεστή, μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2023, της παράδοσης βασικών προϊόντων, όπως

ψωμί, γάλα, αυγά, παιδικές τροφές και πάνες.

Στο στάδιο της κατ' άρθρο εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως καταθέσει ενώπιόν της αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου στη βάση των όσων δήλωσαν οι εκπρόσωποι του εν λόγω υπουργείου και αφού μελετήσει τις εισηγήσεις της ΚΥΣΟΑ.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου, στο οποίο έχουν επέλθει σε σχέση με το αρχικά κατατεθειμένο κείμενο οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διαγραφή της λανθασμένης πρόνοιας για υπαγωγή της παράδοσης γραφομηχανών με χαρακτήρες «Braille» και ειδικών ηλεκτρονικών γραφομηχανών για άτομα με αναπηρία στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 3%, αφού αυτές θα ενταχθούν στον μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.
2. Περίληψη στον μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ των γραφομηχανών εξελιγμένης γενιάς τύπου «embossing» και στον μειωμένο συντελεστή 3% των ομιλούντων βιβλίων ειδικά για ανάπηρα άτομα.
3. Νομοτεχνικής φύσεως διορθώσεις, καθώς και άλλες διορθώσεις για σκοπούς σαφήνειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

11 Ιουλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.064.090-2023

ΣΧΚ/ΘΧ